

ספרי' — אוצר החסידים — לויבאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ששה עשר

היכל
שלישי

מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים

— הוספות —

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכתב יד

על ידי מערכת
„אוצר החסידים“

770 איסטערן פארקוויי ברוקלין, נ.י.

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ואחת לבריאה

MAAMOREI ADMUR HAZOKEIN HAKTZORIM
— HOSOFOS #6 —

Copyright © 2021
by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס „עמפייער פרעסס” ע”י הרה”ת ר’ מרדכי ליב ע”ה בן הרה”ח הרה”ת ר’ חיים דובער ע”ה
ויוסף יצחק בן ברכה שיחי’

EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD., • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 7561473

פתח דבר

לקראת חג פורים הבעל"ט, הננו מוציאים לאור בזה קונטרס „מאמרי אדמו"ר הזקן – הקצרים” – הוספות, קובץ שישי.

קונטרס זה כולל שלושה מאמרים שנדפסים כאן בפעם הראשונה מכתב יד מעתיק מספר 2* והם ד"ה:

(א) ויקץ כישן הוי'.

(ב) הוי כל צמא.

(ג) שאלתי מפני מה כשאני שומע איזה תורה כו' אח"כ נתישן.

לתועלת הלומדים והמעיינים, הוספנו בשולי העמודים מראי מקומות וציונים, ובראש הקונטרס – פאקסימיליא מהכתב יד.

*

הקונטרס נערך על ידי הרה"ת ר' גבריאל שי' שפירא.

מערכת „אוצר החסידים”

ז' אדר, ה'תשפ"א
ברוקלין, נ.י.

(1) קובץ הוספות הראשון יצא לאור לקראת חג השבועות תשע"ד, השני לקראת ח"י אלול תשע"ה, השלישי לקראת שבת חזון תשע"ז, הרביעי לקראת שלשת ימי הגבלה תשע"ט, והחמישי לקראת עש"ק פ' תרומה תשפ"א.
(* תכריך כתי" זה נתקבל לספריית אגודת חסידי חב"ד ע"י השליח הרה"ח ר' אריה שי' קאלטמאנז, לע"נ אביו ר' יוסף בנימין ע"ה בן ר' מנשה הי"ד.

כתוב

וישן חלש הו' הכה לא יבוק ולא וישן
בזמנו המלא בזמנו המלא אדם
והנבו כי חלש נשיון כו' נקבה ואורויתא וזו ילחא
באורויתא וקרא עלמא כו' ואזכר וכו' והנשע אור
מנוח חילוב אחר כל העלמות היינו אר הו' הנבואה
זויתא בנחל בנחל אדם י' א' רבתי האם נשע על
הוא השגן האר חרה קישל י' מה קישל אר ובה נש
יוננט והעבור נעשין מהגן שבאחר ג' רבתי שהא אהב
י' דל אכתי יחנה וכו' כרבי אכא אכתי קל שארפ כי שאוב
המורה ואלו המורה היא נקבה ומהלל ענוונה א' ע' ע' ע'
אין תגנו נקבה חילוב ל' נשאר כמי כובד ראש אין עוברים אהתיא אלא עתוק כובד כו' כ
ל' חרפה אצוולל המהבונבו איה סבוף קטוף או ית אגו נקטלו אשהתי ותפלס אז קל נשאר הקטול אצוולל
ל' חותמת וזכרו הל' ולחשב יהי קל נשאר קבה שהל' קבולה כי כובד ראש הוא אלוז בארץ כו' את
ראש הוא נקבה א' וראש נשאר ח' והקטול י' קבולה הוא הילה אן השענו כרובתי עבד ארץ גורד כו' אונטא
כמה כורין אצוולל

צילום כתב-יד המעתיק של תחילת המאמר

כתיב ויקץ כישן הוי'. הנה³ לא ינום ולא יישן שומר ישראל, שישאל מה שלומדים את התורה ממשיכים כו'. וזהו על⁴ דמות הכסא דמות כמראת אדם, כסא הוא בחי' מלכות, ואדם⁵ הוא התורה⁶, אדמה לעליון, שהוא חכמתו ורצונו כו'. תלת⁷ קשרין כו' קוב"ה ואורייתא, וע"י ישראל שלומדים את התורה זה קיומן של העולמות. וזהו אסתכל⁸ באורייתא וברא עלמא כו'.

ואיך יכול להמשיך אור תורה שהיא חכמתו ית' ורצונו, חכים¹⁰ ולא בחכמה ידיעה כו', לכן תקנו¹¹ תפילה ליחד כל העולמות, היינו לך¹² הוי' הגדולה, ה"א¹³ מורה על התפשטות החיות, שהוא בטל לבחי' הוי', שהוא מבחי' גדול, בק"ש, שמ"ע¹⁴ שם ע', ע' רבתי, השם נמשך מע' מדות שהן צירופי אותיות. וזהו כל¹⁵ הנחלים הולכין אל הים, כי מלכות¹⁶ הוא הנק' הבל הפה כמשל מלכות¹⁷ פה קרינן לה, ופה נק' ימא, דכולא ב', בחי' בור, ולבור נמשך מים מהרים, שהן המדות עליונות¹⁸, והמדות נמשכין מהד' שבאח"ד ד"ו רבתי שהוא אח"ד, ולזה מורה הפסיעה לבר²⁰, והד"ו²¹ רבתא מורה על המשכה מבחי' יחודה עילאה לבחי'

12) לך הוי' הגדולה: דברי הימים א כט, יא.

13) ה"א מורה על התפשטות החיות: ראה

אגה"ת פ"ד. ביאורו אחרי עו, ג ואילך.

ולהצ"צ שם כרך א ע' שסג ואילך. לקות

שמע"צ צב, ד.

14) שמ"ע שם ע', ע' רבתי: זח"ג רלו, ב.

תו"א הוספות ויחי קה, ג. לקות ואתחנן יב,

ד ואילך. ראה מאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע'

תשמא ואילך. וש"נ. סה"מ תרל"ג ח"א ע' רב.

וש"נ.

15) כל הנחלים הולכין אל הים: קהלת א, ז.

16) מלכות הוא הנק' הבל הפה: ראה

אגה"ת פ"ד.

17) מלכות פה קרינן לה: תקו"ז בהקדמה

(יז, א).

18) עליונות: ראה סידור עם דא"ח (הוצאת

תשע"ט), ר ד ובהנסמן שם הערה 110.

19) ד' רבתי שהוא אח"ד: ראה הנסמן

במאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' רפג. וראה

שו"ע אדה"ו או"ח סל"ב ס"ב (ממג"א שם

סק"א).

20) לבר: ראה הנסמן במאמרי אדה"ו

כתובים ח"א ע' קצו הערה 39.

21) והד' רבתא מורה על המשכה מבחי'

יחודה עילאה: ראה זח"ב יח, ב.

1) כתיב ויקץ כישן הוי': נמצא בכתי" 2
(קעט, א).

2) ויקץ כישן הוי': תהלים עח, סה.

3) הנה לא ינום ולא יישן: שם ככא, ד.

4) על דמות הכסא דמות כמראה אדם: ע"פ
יחזקאל א, כו.

5) ואדם . . אדמה לעליון: ראה עשרה

מאמרות מאמר אם כל חי ח"ב פל"ג. של"ה ג,

א, כ, ב. ועוד.

6) התורה . . חכמתו ורצונו: ראה תניא

פ"ד. ובכ"מ.

7) תלת קשרין: ראה זח"ג עג, א. הנסמן

במאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' שלט. סה"מ

תרנ"ז ס"ע כח.

8) שלומדים את התורה זה קיומן של

העולמות: ראה ב"ר פ"א, א. זח"ב קסא, סע"א

ואילך.

9) אסתכל באורייתא וברא עלמא: ראה

זח"א קלד, א. זח"ב קסא, א. וראה ב"ר

בתחלתו. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע'

רעט.

10) חכים ולא בחכמה ידיעה: תקו"ז

בהקדמה (יז, ב).

11) תקנו תפילה ליחד כל העולמות: ראה

תניא פכ"ג.

יחודה תתאה, וכל זה בכדי לבא לבחי' בכל²² מאודך, כי מאוד²³ אותיות אדם, והוא התורה, שאי אפשר לבא לבחי' מאודך אלא ע"י התורה.

ואף שהתורה היא גבוה ממהות הנפש ממקורה, אעפ"כ ע"י קבלת עול מלכות שמים, בחי' ביטול והכנעה בק"ש יכול להמשיך אור התורה. לכן תקנו קודם תפילה ק"ש קטנה, בחי' כובד ראש, אין²⁴ עומדים להתפלל אלא מתוך כובד כו', כי הביטול שבק"ש גדולה נק' הכנעה, שמחמת ההתבוננות איך שכולם בטלים לו ית', אזי נתבטל ממהותו, ומכניע את עצמו, בק"ש²⁵ קטנה הביטול מחמת פחיתותו וערכו השפל, ולעיתיד יהי' הק"ש קטנה גבוה מהק"ש גדולה, כי כובד ראש הוא למשל כשאדם כופף את ראשו הוא גבוה ממנה, וראש נק' חכמה, והביטול מק"ש גדולה הוא באה מן השגתו בחכמתו.

עד"מ אדם²⁶ זורע כור מוציא כמה כורין, מחמת שהגרעין²⁷ הוא נרקב ובטל ממהותו וישות גשמיותו, על כן יכול להיות בו תוספות ברכה בדומה לו, ובענין הרקבון יש ב' בחי', כי מיש אינו יכול להתהוות יש, על כן צריך להיות ביטול היש לגמרי, שהי' מכסה על כח הצומח שהי' בו, ועכשיו בא לידי גילוי בכח המצמיח, היינו מאמר תדשא²⁸ הארץ וד"ל. ועם כל זה אין יכול להצמיח המאמר תדשא ארץ בלא זריעה, שכל²⁹ המוליד מוליד בדומה וכו' וד"ל.

כמו"כ בנמשל, מבחי' ביטול כובד ראש בעצמו אינו יכול לבא לבחי' בכל מאודך, אלא ע"י התבוננות השגת אלקות, ביטול העולמות כו', שהם בדומה לו, ועי"ז יכול [לבוא] לבחי' בכל מאודך כו' וד"ל.

א'תלד. תו"ח שמות מ, ג ובהנסמן בהנ"ל.
27 שהגרעין הוא נרקב ובטל ממהותו: ראה תניא אגה"ק ס"ח (קיג, א). לקו"א לה"מ סק"י (כד, ד). תו"א בהוספות ויקהל (קיד, ד ואילך). מאמרי אדה"צ ויקרא ח"ב ע' תקצח. וש"נ. תו"ח שמות ת, ב. וש"נ. ובכ"מ.
28 תדשא הארץ: בראשית א, יא.
29 שכל המוליד מוליד בדומה: ראה קונטרס אחרון ד"ה להבין מ"ש בפרע"ח (קנו, א). וראה בליקוט פירושים שם.

22 בכל מאודך: ואתחננו ו, ה.
23 מאוד אותיות אדם: ראה זח"ג רמו, ב. ב"ר פ"ח, ה. פ"ט, יב.
24 אין עומדים להתפלל אלא מתוך כובד כו': ברכות רפ"ה. שו"ע אדה"ז א"ח סצ"ג ס"ב.
25 בק"ש קטנה. . וערכו השפל: ראה גם מאמרי אדה"ז ענינים ע' תכד. אדהאמ"צ קונטרסים ע' תקצ.
26 אדם זורע כור: פסחים פז, ב. תו"א בשלח סא, א. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע'

מאמרי אדה"ז הקצרים

ז

וגם בתורה יש בחי' ביטול, אך לצדיקים כמו במשה³⁰ כתיב שנתנבא בזה הדבר כו', שכינה³¹ מדברת כו', ורב³² יהודא כולי תנאי בנוזיקין היו, שהם³³ היו מרכבה, והבחי' ביטול שלהם הי' בתורה עצמו, אבל כמו לנו, אי אפשר לבא לידי בחי' ביטול בתורה כי אם ע"י בחי' ביטול בק"ש, וקודם זה בק"ש קטנה וד"ל.

כ, רע"א. וש"נ. וראה גם תו"א מקץ לח, ד. מאמרי אדה"ז תקס"ב (ח"ב) ע' תקנה. מאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ב ע' שעד. וש"נ. סה"מ תרל"ח ע' קנג. וש"נ.
(33) שהם היו מרכבה: ראה גם מאמרי אדה"ז נביאים ע' ח. תקס"ב ע' תקמט.

(30) במשה . . . שנתנבא בזה: ראה ספרי ר"פ מטות הובא ברש"י שם.
(31) שכינה מדברת: ראה לק"א פל"ד (אמרו עליו). תניא פל"ד. אגה"ק כ"ה (כמאמרז"ל).
מאמרי אדהאמ"צ קונטרסים ע' שפג. וש"נ.
(32) ורב יהודא כולי תנאי בנוזיקין: ברכות

מאמרי אדה"ז הקצרים

הק"י כל² צמא לכו למים כו' ואשר אין לו כסף, לשון תאוה, כמו נכסוף³ נכספת, שאינו צמא, לכו שברו ואכלו לחם כנ"ל, ובלא אכילת לחם האיך יצמא למים. הנה כל בריאות העולמות יצ"ט ויצה"ר, לעשות מלחמות כנגדו, ואזי כשרוצה באמת לעשות מלחמה, הקב"ה יסייעו לגבור המלחמה. ומתחילה אינו יכול לנצח, הוא רק בשחוק⁴ עשה אלקים, שהוא מסתיר את עצמו, ועי"ז הוא נעשה קיום כל העולמות, ובלא זה לא הי' יכול לברוא העולמות, וג"כ קיום כל העולמות לא הי' יכול להתקיים בלתי זה. ולעתיד נאמר ונגלה⁵ כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי כו'. וזהו בהיום רק בשחוק שהוא מסתיר את עצמו, וזה סוד לוייתן⁶ זה יצרת לשחק בו, ולעתיד נאמר ונגלה כו', ז"ש סעודות⁷ לוייתן לצדיקים, ודו"ק.

יצה"ר. וראה תניא פט"ו. פכ"ט (לז, א).
 (5) בשחוק עשה אלקים: ע"פ וירא כא, ו.
 (6) ונגלה כבוד ה': ישעי' מ, ה.
 (7) לוייתן זה יצרת לשחק בו: תהלים ד,
 כו. וראה לקו"ת שמיני יח, א ואילך. מאמרי
 אדה"ז על מאמרז"ל ע' קמא, ומתחיל: להבין
 מאמרז"ל בענין השחוק דלעתיד.
 (8) סעודות לוייתן לצדיקים: ראה ב"ב עד,
 ב. ויק"ר פ"ג, ו. הנסמן במאמרי אדהאמ"צ
 דברים ח"ג ע' א' אקוח.

(1) הוי כל צמא: נמצא בכת"י 2 (קצ, ב).
 (2) הוי כל צמא לכו למים: ישעי' נה, א:
 הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו
 שברו לאכלו ולכו שברו בלא כסף.
 (3) נכסוף נכספת: פיוט „ידיד נפש". ויצא
 לא, ל: נכספתה. ראה מאמרי אדהאמ"צ
 במדבר ח"ב ע' תתסב בהערה. תו"א תשא קיא,
 ד.
 (4) בריאות העולמות יצ"ט. . מלחמות
 כנגדו: ראה ברכות (ה, א): לעולם ירגיו אדם
 יצ"ט על יצה"ר, ופרש"י שיעשה מלחמה עם

מאמרי ארה"ז הקצרים

ט

שאלתי, מפני מה כשאני שומע איזה תורה, מתחילה היא בעיני כחדשה, ויכול אני לילך עמה ולעשותה, ואח"כ נתישן. וגם: שאלתי מפני מה כשאדם אחד הן בליצנות והן בדרך קנטור, ובשעה שאני רוצה ללמוד או להתפלל, אומר שאני עושה זאת דרך גדלות או שארי ליצנות, ואני כועס עליו מיד, ואחר זה נופל לי מרה שחורה מזה.

והשיב, לי, כי ידוע שיש באדם ב' מקומות ששם הוא השכל, דהיינו הלב והמוח, רק הלב הוא מדריגה תחתונה מהמוח, שהוא למעלה מן הלב, ומהמוח בא השכל אל הלב, ויש בלבי עצמו שני חללים, בחלל הימין הוא חלל לגמרי, ומשם יורד השכל מהמוח לעבודת ה', הן לתפילה והן ללימוד בהתלהבות שהוא מן הלב, וחללי השמאלי הוא מלא דם,

עוד רשימות של תשובות מאדמו"ר הזקן על שאלות בענין הדרושים, ראה מאמרי אדה"ז ענינים ע' תסד (ד"ה מפני מה יש שבאין בני אל הצדיקים ושואלין כו' ואח"כ שואלין עוד ע"ז הדבר בעצמו). שם ע' תעב (ד"ה בתחלה אקדים לכם תירוץ על זה שאתם נוסעים כו' וכל אחד עומד על שאלתו ומדרגתו הראשונה). שם ע' תעה (ד"ה נשאל מפני מה אין מועיל העצות ששומעים). מגדל עז ע' שח (ד"ה נשאל אדה"ז נבג"מ ע"ד הדרושים מדא"ח כו' בבחינות ומדריגות גבוהות מאד).

(2) ולעשות: בכת"י ב': ליתא.

(3) וגם שאלתי: בכת"י ב': ואח"כ.

(4) דרך: בכת"י ב': מחמת.

(5) מיד: בכת"י ב': נוסף: מחמת זה.

(6) והשיב לי: בכת"י ב': וזאת אשר השיב לו על שאלתו.

(7) בלב עצמו שני חללים: תניא פ"ט.

(8) ומשם יורד: בכת"י ב': ושם לבד.

(9) וחלל השמאלי הוא מלא דם: ראה זח"ב קו, ב. ע"ח שער נ (שער קיצור אבי"ע) פ"ד. ראשית חכמה שער היראה פ"ג. שו"ת הרמ"ע מפאנו סימן צב (ע' קע – בהוצאת ירושלים, תשכ"ג). תניא שם. לקו"ת שה"ש לא, א. אוה"ת תצוה ע' א'תרה. "רשימות" לתניא חוברת ב' ע' עו ואילך. וש"נ. וראה לקו"ש חל"ה ע' 235. אגרות קודש כ"ק אדמו"ר זי"ע כרך כב אגרת ח'תקה.

(1) שאלתי: רשימה זו נדפסה בספר מגדל עז ע' שיג, ושם ייחסה לאדמו"ר האמצעי או הצ"צ כדלקמן, אבל כאן נדפסה מחדש מכתבי יד ששם מפורש שהוא מאדמו"ר הזקן. כת"י 2 (קצו, ב) הכולל מאמרי אדמו"ר הזקן, ובכת"י 543 (רא, א) בכותרת: מה ששאל אחד מאנ"ש מאדמו"ר הזקן ר"ז נבג"מ, הרשימה מופיעה בכתבי יד נוספים, ובכמה מהם בכותרת שונות, כדלהלן: 184 (יג, א) בלי כותרת. 256 (ריט, א) בכותרת: שאלה ששאל הרב מוה"ר יהודה ש"י את אביו אדמו"ר מנחם שליט"א עם תשובתו. 607 (שב, א) בכותרת: שאלת הרב מהרי"ל בן אדמו"ר מאביו שליט"א. 712 (שלו, ב) בכותרת: שאלת הרב מהרי"ל מאדמו"ר שיח'. 744 (רא, א) בלי כותרת. 992 (תקכט, ב) בכותרת: שאלת הרב מהרי"ל בן אדמו"ר מנחם שיח' לאביו. 1234 (קמו, ב) בלי כותרת: 2026 (קטז, א) בלי כותרת.

[כאמור כרך הכת"י שלפנינו כולל מאמרים רק מאדמו"ר הזקן, וכן בכת"י 543 מפורש שהוא מאדה"ז. אבל בכמה כת"י יחסוהו להצ"צ, וע"כ במגדל עז שם כתוב שזהו מאדמו"ר האמצעי או אדמו"ר הצ"צ. ואולי י"ל שאיזה מעתיק כשראה שהיא שאלת המהרי"ל התחלף לו מהרי"ל אחיו של אדה"ז במהרי"ל בנו של אדמו"ר הצ"צ].

כמה ענינים שבמאמר כאן, נמצאות באריכות בס' התניא, עיין במ"מ לקמן. ולכאורה זה מחזק את הייחוס לאדמו"ר הזקן.

מאמרי אדה"ז הקצרים

שמשם¹⁰ באים כל התאוות, הן לטובה הן לרעה ח"ו. לכן אם אחד יעורר עם חבריו ומדבר לו דברים רעים, אז בא הכעס מן¹¹ הלב מצד שמאלי, לכן¹² הבהמה יש לה ג"כ לב, רק שהלב הוא מלא דם, ואין לה שום חלל ימיני, ולכן אינו יורד שכל מהמוח אל הלב, לפיכך אינה יכולה לדבר ולא לעשות שום שכל, רק¹³ התאוה ושאר דברים הבאים מכח דם, ושם¹⁴ הוא שורה נפש הבהמית.

וזוהו החילוק שבין הצדיק לרשע והבינוני. כי צדיק¹⁵ גמור הנפש השמאלי הוא כפוף¹⁶ לצד ימין, ולכן כשהוא מתפלל או לומד הוא בהתלהבות גדול, שהוא¹⁷ מצד השמאלי, מחמת שהוא כפוף, וגם הוא בטל מכל התאוות רעות שבא מכח צד השמאלי. ורשע הוא להיפוך, שצד¹⁸ השמאלי הוא כפוף לצד השמאלי, והוא שאינו יורד מהמוח כלום שכל לצד הימיני, ואינו יכול לעשות שום מעשה, לא תורה ולא תפילה, ולכן נק' רשע, כי¹⁹ ביטול תורה הוא ביטול מ"ע, ודמי²⁰ לקרקפתא²¹ דלא מנח תפילין שהוא²² רשע.

ובינוני²³ זה וזה שופטן הוא, כי לפעמים הוא מתעורר מהלב מחלל הימיני לעשות איזה מצוה או ללמוד תורה בהתלהבות, ולפעמים אינו עושה בהתלהבות מן הלב, אבל הוא עושה מחמת השכל שבמוח, רק שמן²⁴ המוח אינו יכול להביא השכל אל הלב. ועם כל זה אינו נק' רשע, מחמת שבלאו הכי הוא עושה כל המצוות המעשיות, היינו תורה ותפילה וצדקה, רק אינו בהתלהבות. וזהו²⁵ שאמר רבה כגון אנא בינוני, הוא מחמת שהי' יושב ולומד יום ולילה

כפוף ובטל להשמאלי והוא שאינו יורד שכל מן המוח לצד הימני שאינו.

19) כי ביטול תורה הוא ביטול מ"ע: בכת"י ב': ליתא.

20) ודמי לקרקפתא: בכת"י ב': כי הוא בטל ודמי לקרקפתא.

21) לקרקפתא דלא מנח תפילין: ראה ר"ה יו, א.

22) שהוא רשע: בכת"י ב': שהוא ראש רשע.

23) ובינוני זה וזה שופטן: ברכות סא, ב. תניא פ"א. פ"ג. ראה גם מאמרי אדה"ז הקצרים ע' שיו ואילך.

24) שמן המוח: בכת"י ב': ליתא.

25) וזהו שאמר רבה . . בהתלהבות שהוא מן הלב: בכת"י ב': ליתא.

10) שמשם באים כל התאוות: וראה תניא פ"ב-פ"ג.

11) מן הלב מצד שמאלי: בכת"י ב': לצד שמאל מן הלב.

12) לכן: בכת"י ב': וכן.

13) רק: בכת"י ב': רע.

14) ושם הוא שורה נפש הבהמית: בכת"י ב': ושם בחלל השמאלי שורה הנה"ב.

15) צדיק גמור: בכת"י ב': צדיק.

16) כפוף: בכת"י ב': כפוף ובטל.

17) שהוא מצד השמאלי . . שבא מכח צד השמאלי: בכת"י ב': וכן משמע בתניא פ"ד מחמת שהוא כפוף ובטל מכל התאוות רעים שבאים מחלל השמאלי.

18) שצד השמאלי הוא כפוף לצד השמאלי . . ואינו יכול: בכת"י ב': שצד הימיני הוא

מאמרי ארה"ז הקצרים

יא

מהשכל שבמות, רק שאינה בהתלהבות שהוא מן הלב, כי זהו מתנה ממנו ית' למי שזכה לכך, כמ"ש עבודת²⁶ מתנה את כהונתכם שהיא עבודה שבלב כידוע.

לכן מי ששמע איזה תורה חדשה, אז היא מתפשטת במוח ומן המוח בא אל הלב בחלל הימיני, ואח"כ כשנתיישן אצלו אותו הדבר, אז אינו יורד מהמוח אל הלב. ואעפ"כ לא²⁷ יהי' לו מזה מרה שחורה, כיון שאותו השכל עצמו ישנו במוח, יכולתו לעשות כל המצות אפי' בלא התלהבות, אבל אם יהי' לו מזה מרה שחורה הוא נופל בתאוה, שהוא מתאוה ורוצה ללמוד או להתפלל כמו צדיק גמור, ואדרבה זה הוא בא מחלל השמאלי כמו כל התאוות²⁸ רעות.

ומטעם זה, אם כשבא אדם ודבר לו איזה דברים רעים, אף שידוע בעצמו²⁹ שיש בו כל המדות שאמר לו, אעפ"כ מתעורר הכעס בלב בחלל השמאלי, כיון³⁰ שאינו צדיק גמור שיהי' צד שמאלי כפוף לצד ימיני. אבל עכ"פ לא יתקוטט עמו, שלא לעבור ח"ו על לאו³¹ תתורו אחרי לבבכם, אדרבה יתגבר³² ויכבוש³³ את יצרו, ואחר זה בוודאי יהי' לו מזה שמחה גדולה. ודו"ק.

31) לא תתורו אחרי לבבכם: שלח טו, לט.
32) יתגבר ויכבוש: בכת"י ב': יתגבר כארי ויכבוש.
33) ויכבוש את יצרו: ראה אבות רפ"ד.
רמב"ם בשמונה פרקים פ"ו. לקו"ש ח"כ ע' 110. ח"ל ע' 114.

26) עבודת מתנה את כהונתכם: קרח יח, ז.
27) תניא פ"ד (כ, א). לקו"ת במדבר ה, א.
28) התאוות רעות: ראה תניא ספכו"י.
29) בעצמו: בכת"י ב': ליתא.
30) כיון: בכת"י ב': ליתא.

לזכות

הילד **גרשון** שיי

לרגלי הכנסו בבריתו של אברהם אבינו ע"ה

ביום ראשון פי' תצוה, ט' אדר ה'תשפ"א

ויה"ר שיגדל להיות חסיד, ירא שמים ולמדן

ולזכות

אחיו **יוסף בנימין** ואחותו **יוכבד מרים** שיחיו

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **יצחק נתן דוד**

וזוגתו מרת **שרה**

שיחיו

קאלטמאנן

נדפס ע"י ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' **משה לייב** וזוגתו מרת **אסתר שיינדל** שיחיו **חאנאוויטש**

הרה"ת ר' **ארי'** וזוגתו מרת **אסתר** שיחיו **קאלטמאנן**

ולעילוי נשמת

ר' **יוסף בנימין** ע"ה בן ר' **מנשה** הי"ד